

Zienswijzennota bestemmingsplan Willem de Zwijgerlaan blok 1 t/m 5	
Procedure	Artikel 3.1 Wro
Procedureonderdeel	Beantwoording zienswijzen
Onderwerp	Ontwerpbestemmingsplan Willem de Zwijgerlaan blok 1 t/m 5
Datum	Juni 2023

1. Inleiding

Het bestemmingsplan “Willem de Zwijgerlaan blok 1 t/m 5” betreft een ontwikkeling van 5 nieuwe woongebouwen gelegen aan de ventweg langs de Willem de Zwijgerlaan. De huidige verouderde flats die grotendeels leegstaan, worden gesloopt. Hiervoor is in 2019 een besluit genomen. De nieuwbouw bestaat uit duurzame huurwoningen.

Het ontwerp bestemmingsplan “Willem de Zwijgerlaan blok 1 t/m 5” heeft voor zes weken ter inzage gelegen in de periode van 3 maart 2023 tot en met 14 april 2023. Er zijn vijf zienswijzen ingediend. Deze zijn samengevat opgenomen en beantwoord in voorliggende ‘zienswijzennota’.

2. Bestemmingsplanprocedure

De ingediende zienswijzen zijn in paragraaf 3 van deze zienswijzennota samengevat weergegeven en beantwoord. In de laatste kolom van de tabel in paragraaf 3.2 is tevens aangegeven of de zienswijzen hebben geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan. Ambtshalve wijzigingen zijn toegelicht in paragraaf 4. In paragraaf 5 is de Staat van wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan opgenomen.

Het bestemmingsplan, waarin alle in deze nota genoemde wijzigingen zijn verwerkt, wordt tezamen met deze zienswijzennota aan het College van B&W aangeboden. Wanneer het College instemt met de zienswijzennota en het bestemmingsplan, worden beide documenten doorgestuurd naar de griffier van de raadscommissie Stedelijke Ontwikkeling. De raadscommissie behandelt het bestemmingsplan doorgaans tweemaal. Indieners van een zienswijze die hun zienswijze mondeling bij de raadscommissie willen toelichten krijgen daartoe de gelegenheid tijdens de eerste raadscommissievergadering. Bij een tweede vergadering wordt het bestemmingsplan inhoudelijk behandeld en wordt een advies uitgebracht aan de gemeenteraad, om het plan al dan niet gewijzigd vast te stellen. Tijdens de gemeenteraadsvergadering kunnen vervolgens nog moties en amendementen tegen het voorstel worden ingebracht door de raadsleden.

Nadat het bestemmingsplan door de gemeenteraad is vastgesteld, wordt het bestemmingsplan voor de tweede keer ter inzage gelegd, de zogenaamde beroepstermijn. Het bestemmingsplan treedt in werking op de dag na afloop van de beroepstermijn, tenzij naast een beroepschrift ook een verzoek om voorlopige voorziening is ingediend bij de Raad van State. In dat geval treedt het bestemmingsplan pas in werking wanneer door de voorzieningenrechter op het verzoek is besloten.

3. Zienswijzen

3.1 Ingekomen zienswijzen

In het onderstaande schema zijn de zienswijzen weergegeven.

Nr	Zienswijzen	Adres
A		
B		
C		
D		
E		

In de navolgende tabel zijn de zienswijzen samengevat en voorzien van een reactie.

	Onderwerp	Reactie	Gevolgen besluit
A			
1	De massale sloop van al het groen achter de blokken 1 t/m 5 is een enorme aanslag op de biodiversiteit. Het ruimen van al het groen is disproportioneel, zeker zo vlak voor de broedtijd.	Groen en biodiversiteit krijgen een belangrijke rol in de nieuwe inrichting van de ontwikkeling aan de Willem de Zwijgerlaan. Op termijn willen we in het gebied een versterking van de biodiversiteit ten opzichte van de huidige situatie realiseren. Zie ook paragraaf 2.3.4.2 in de toelichting van het bestemmingsplan. Daarnaast gelden altijd de wettelijke kaders van de wet natuurbescherming. Voor het ruimen van het groen is vooraf een ontheffing verleend waarin de verschillende belangen zijn afgewogen.	Geen
2	In democratisch opzicht is ook alles slecht gegaan. Door de Sleutels is aangegeven dat er vanaf 22 februari stukken beschikbaar waren, deze waren pas op 3 maart beschikbaar op de site.	Het kan zijn dat de Sleutels per abuis heeft aangegeven dat er vanaf 22 februari stukken beschikbaar waren. Vanuit de gemeente is gecommuniceerd dat de formele inzagetermijn start vanaf 3 maart en dat dan de stukken beschikbaar zouden zijn. Dit heeft in de krant	Geen

		gestaan en op de website van de gemeente.	
3	In een aanvulling geeft de indiener van de zienswijze aan het oneens te zijn met de verleende hogere waarden. Tevens is er bezwaar tegen het besluit van de Omgevingsdienst West-Holland om geen MER op te stellen voor deze ontwikkeling.	De Omgevingsdienst heeft kennisgenomen van de zienswijze. Het is niet duidelijk wat de inhoudelijke bezwaren zijn tegen de verleende hogere waarden en wat het bezwaar is bij deze ontwikkeling om geen MER op te stellen maar een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Volledigheidshalve wordt in dit kader opgemerkt dat de vormvrije m.e.r.-beoordeling als doel heeft te beoordelen of sprake is van (mogelijk) belangrijke nadelige milieugevolgen. Als deze niet uitgesloten kunnen worden, geldt alsnog een m.e.r.-plicht. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling volgt dat geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen.	Geen
B			
1	Indiener van de zienswijze maakt bezwaar tegen de extra laag op de bebouwing waardoor de privacy in de tuin en woning wordt beperkt.	De bestaande bebouwing bestaat uit drie bouwlagen met een kapverdieping. Deze blokken zijn nu al hoger dan de schuttingen die er staan en hebben dus zicht op de tuinen van de achtergelegen woningen. De achtergelegen woningen zijn daarbij op de straat georiënteerd en staan met de kopse kant naar de blokken aan de Willem de Zwijgerlaan. Hier komt nog bij dat in een stedelijke omgeving een bepaalde mate van inkijk niet ongebruikelijk is. De extra bouwlaag zal gelet op voorgaande naar onze mening niet leiden tot onevenredige afname van de privacy.	Geen

2	<p>Tevens is er bezwaar tegen het opofferen van het groene stuk ten behoeve van een gemeenschappelijke tuin voor de nieuwe ontwikkeling. Er wordt een brandgang voorgesteld naast de bestaande hoekwoning aan de Margrietstraat. Dit wordt gezien als onwenselijk en geeft een onveilig gevoel. In de huidige situatie is er een grotere afstand tussen groen en de woning, volgens de beoogde plannen loopt er straks een brandgang pal naast de woning en tuin.</p>	<p>In het vigerende bestemmingsplan Leiden Noord heeft het stuk grond naast de woning van de indiener van de zienswijze ook een woonbestemming, dit komt overeen met de nieuwe bestemming. Het openbaar terrein naast de woning is eigendom van de Sleutels en wordt bij de nieuwe ontwikkeling getrokken zodat er een grote (gemeenschappelijke) tuin kan worden gerealiseerd. De tuin is bestemd voor de bewoners. In deze tuin wordt veel aandacht besteed aan klimaatadaptieve maatregelen, biodiversiteit en verblijfsmogelijkheden. Vanuit de tuin en ook vanuit de naastgelegen woningen is er als gevolg van de keuze voor een lage haag veel zicht op het openbaar toegankelijke gebied en de brandgang naast de woning. Door deze nieuwe situatie met een lage groene haag zal er geen sprake zijn van een onveilige situatie.</p>	Geen
3	<p>Eerder behoorde een groter stuk groen bij de woning maar dit is in de tijd van de vorige bewoner van de tuin afgehaald. Indiener van de zienswijze geeft aan prima voor een grotere tuin te kunnen de zorgen. Er is dan ook bezwaar als de gemeente de voorgestelde plannen overneemt.</p>	<p>De verdeling van groen bij de bestaande, naastgelegen woningen van de Sleutels en eerder gemaakte afspraken tussen vorige bewoners en de woningcorporatie worden niet geregeld in dit bestemmingsplan. Het betreft in dit geval eigendom van de Sleutels. Zie ook de voorgaande beantwoording.</p>	Geen
C			
1	<p>De fysieke ingrepen voor het gebied van Leiden Noord dienen dienend te zijn aan de maatschappelijke opgaven voor dit gebied op meerdere terreinen waaronder ook de minder goede</p>	<p>Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een aanpassing van de infrastructuur niet vereist. Onderhavig bestemmingsplan ziet daarom slechts toe op de</p>	Geen

	<p>woon- en leefomgeving. De ringweg Noord kan alleen maar bijdragen aan het woon- en leefklimaat als deze verbindingsweg van oost naar west geheel ondertunneld wordt. Hiermee komt er meer extra grond beschikbaar en met dubbelgebruik kan er een verbeterde woon- en leefsituatie gecreëerd worden. (Als voorbeeld wordt genoemd Little C in Rotterdam).</p> <p>Het ontwerpbestemmingsplan draagt bij aan het realiseren van wellicht duurzame woningen, maar draagt niet per definitie bij aan de leefbaarheid van de woonomgeving mede niet vanwege het feit dat het plan geen onderdeel uitmaakt van een integraal (stedebouwkundig/ sociaal) plan voor de wijk Leiden Noord en het plan (potentieel) belemmeringen realiseert voor de ondertunneling van de Willem de Zwijgerlaan (volledig verdiept, half verdiept of middels een “holle dijk”) en daarentegen voorgaande niet concreet stedebouwkundig onderzocht wordt.</p>	<p>realisatie van vijf nieuwe woonblokken aan de Willem de Zwijgerlaan. De voorgenomen ontwikkeling staat echter een eventuele verdiepte ligging van de Willem de Zwijgerlaan niet in de weg. Ook is dit geen opgave binnen de Leidse Ring Noord.</p> <p>De woningen die mogelijk worden gemaakt middels dit bestemmingsplan zijn allemaal duurzame woningen. Deze ontwikkeling is opgenomen in het bestaande integrale plan voor Leiden Noord, namelijk het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord uit 2021. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar paragraaf 2.3.4 en 3.4.4 van de toelichting van het bestemmingsplan.</p> <p>Het overkluizen van de Willem de Zwijgerlaan tussen de Marnixstraat en Kooipleintunnel is zoals eerder vermeld niet opgenomen in dit bestemmingsplan en eveneens (nog) geen opgave binnen de gemeente Leiden. Uit een uitgevoerde quickscan naar de mogelijkheden voor overkluizing in dit gebied is gebleken dat een holle dijk niet haalbaar en niet wenselijk is. Een verdiepte ligging is wel inpasbaar, maar nog geen opgave. De voorgenomen ontwikkeling maakt een volledige verdiepte ligging van de Willem de Zwijgerlaan in de toekomst niet onmogelijk.</p>	
--	--	---	--

2	De zienswijze van het burgerinitiatief Heel Noord 1 Tuin wordt onderschreven.	Zie de beantwoording onder D van deze tabel.	Geen
3	<p>Een belangrijk onderdeel van het integraal plan voor Leiden Noord is volgens de indieners van de zienswijze de vastlegging van het ultieme doel om de Willem de Zwijgerlaan te overkluisen (goed voor geluid en fijnstof, hittestress - extra groen- en bereikbaarheid en toegankelijkheid van de Tuin van Noord). Deze doelstelling is te bereiken met een volledige ondertunneling tussen de Marnix-overkluising en de Kooilaan-overkluising, een half-verdiepte overkluising of door middel van de aanleg van een "holle dijk". In een gesprek met de wethouders op 20 maart 2023 is er aangedrongen op een onderzoek naar de effecten van de uitvoering van (bestaande) plannen zoals onderhavig plan, en de daaruit eventueel ontstane belemmeringen cq blokkering om in de toekomst (terwijl niet uitgesloten zou moeten worden dat er in de toekomst wellicht wel voldoende financiële middelen zijn voor ondertunneling) de Willem de Zwijgerlaan alsnog te overkluisen (half verdiept of met een holle dijk) of volledig in een tunnel te leggen. Er wordt dan ook het volgende gesteld: Bij de vaststelling van het ontwerp bestemmingsplan voor de 5 blokken aan de Willem de Zwijgerlaan dient tevens vastgesteld te worden in hoeverre dit nieuwbouwplan een mogelijke toekomstige overkluising of ondertunneling geheel of gedeeltelijk belemmerd. Wij verwachten dan ook in z'n een toets vanuit het College, daarmee doet zij ook recht aan de reactie op onze inspraakreactie m.b.t. het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord.</p>	De overkluising van de Willem de Zwijgerlaan is geen doel van de gemeente. Zoals hiervoor al aangegeven is er een quickscan uitgevoerd naar de mogelijkheden van overkluising in dit gebied. Hieruit is gebleken dat een holle dijk niet haalbaar en niet wenselijk is. Een verdiepte ligging is wel inpasbaar, maar nog geen opgave.	Geen
D			

1	<p>De vijf bouwblokken liggen heel dicht tegen percelen/gebieden aan die heel binnenkort ook ontwikkeld gaan worden. Hieruit ontstaat de noodzaak dat eerst een bredere en nader uitgewerkte visie op de aangrenzende gebieden/percelen wordt geformuleerd alvorens dit bestemmingsplan wordt vastgesteld. Het is onduidelijk hoe de ontwikkeling van Prins6 belemmerd wordt door het voorgestelde bestemmingsplan. En de stedenbouwkundige gevolgen van dit bestemmingsplan voor de toekomst van de Willem de Zwijgerlaan zijn onduidelijk. Het zsm mitigeren van de schadelijke effecten van de Willem de Zwijgerlaan vereist een goed plan, dit lijkt er nu niet te zijn. Indieners van de zienswijzen pleiten voor een masterplan of gebiedsvisie voor het gebied bestaande uit de vijfbouwblokken, de Hoven West én de Willem de Zwijgerlaan tussen het Kooiplein en de Marnixstraat/moskee. Zodat we de consequenties van alle beslissingen en voornemens overzien en geen onomkeerbare beslissingen nemen waar we later spijt van krijgen.</p>	<p>De voorgenomen ontwikkeling betreft een uitwerking van het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord. Het Ontwikkelperspectief Noord vormt een uitwerking van de Omgevingsvisie Leiden en betreft een kaderstellende visie voor een samenhangende gebiedsontwikkeling. Er is derhalve geen aanleiding voor het opstellen van een (nieuw) masterplan.</p> <p>Overkluizing van de Willem de Zwijgerlaan tussen de Marnixstraat en de Kooipleintunnel is op dit moment geen opgave binnen de gemeente Leiden, zie ook de voorgaande beantwoording. De ontwikkeling van de vijf blokken aan de Willem de Zwijgerlaan maakt een verdiepte ligging van de Willem de Zwijgerlaan in de toekomst niet onmogelijk. Daarnaast wordt opgemerkt dat de ontwikkeling van De Hoven onderdeel uitmaakt van de gebiedsvisie Park de Zwijger.</p> <p>De beoogde ontwikkeling Prins6 wordt tot slot niet belemmerd door de woningbouw van de vijf nieuwe blokken aan de Willem de Zwijgerlaan. De projecten bevinden zich in een andere planvormingsfase, waarin de ontwikkeling van de vijf woonblokken aan de Willem de Zwijgerlaan voorop loopt. De ontwikkeling van Prins6 bevindt zich nog niet in deze fase, maar zal bij de nadere uitwerking rekening moeten houden met de ontwikkeling</p>	Geen
---	---	--	------

		aan de Willem de Zwijgerlaan.	
2	<p>Gezien de eerdere reactie van de gemeente op de zienswijze van stichting de Leidse Uitdaging op het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord waarin de gemeente schreef : <i>“De verhouding tussen doorstroming van autoverkeer op de Willem de Zwijgerlaan en oversteekbaarheid van de laan is al jaren onderdeel van de planvorming. Daartoe zijn in het verleden de overkluizingen gerealiseerd, die beide bewegingen goed faciliteren of gaan faciliteren. Bij verdere planvorming in de nabijheid van het Kooiplein/de Hoven is dit ook de basis van de uitwerkingsopties. Daarbij blijven er ook andere opties open dan de ondertunnelingsvariant. Communicatie en participatie daarover zal binnen de projecten Leidse Ring en de transformatiegebieden plaats vinden.”</i> Echter communicatie en participatie over de Willem de Zwijgerlaan in relatie tot de vijf bouwblokken heeft tot op heden niet plaatsgevonden. Wij gaan ervan uit dat de participatie hierover – conform de indertijd gedane toezegging – alsnog wordt opgestart voor vaststelling in de gemeenteraad.</p>	<p>Communicatie en participatie over de vijf blokken heeft plaatsgevonden. Allereerst is het sloopbesluit van de vijf flats al genomen in 2019 en door De Sleutels gecommuniceerd. Ook tijdens het opstellen van het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord is geparticipeerd.</p> <p>Vanaf 2021 zijn er de volgende momenten van communicatie en participatie geweest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 15 december 2021 <i>Digitale informatiebijeenkomst wegens corona. Diverse omwonenden aangemeld n.a.v. uitnodiging. Tevens uitnodiging voor wekelijks spreekuur in de wijk, samen met de gemeente opgezet.</i> - Januari 2022. <i>Nieuwsbrief terugkoppeling informatiebijeenkomst aan alle omwonenden. Met QR code waar de veelgestelde vragenlijst op onze projectpagina te vinden was.</i> - Juli 2022. <i>Nieuwsbrief aan de hele buurt, met uitnodiging voor twee inloopbijeenkomsten.</i> 	Geen

		<ul style="list-style-type: none"> - <i>December 2022 brief aan de gehele buurt, informatie start sloop</i> - <i>Februari 2023 brief aan de gehele buurt, informatie bestemmingsplan ter inzage.</i> <p>Communicatie over de Willem de Zwijgerlaan in relatie tot de vijf bouwblokken is niet aan de orde omdat de Willem de Zwijgerlaan geen onderdeel is van het plangebied van onderhavig bestemmingsplan. Er zijn geen plannen voor dit deel van de Willem de Zwijgerlaan omdat dit nu geen opgave is binnen de gemeente Leiden. Zie hiervoor ook de beantwoording van voorgaande zienswijzen.</p>	
3	<p>Op basis van het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord zijn de minimale randvoorwaarden onvoldoende geborgd, zoals voldoende groen, faciliteiten in de wijken. In het ontwerpbestemmingsplan wordt hier geen aandacht aan besteedt. De locatie van benodigde voorzieningen lijkt te weinig aandacht te krijgen in de ontwikkeling van Leiden Noord, is dit verantwoord? De suggestie is om eerst een masterplan en/of gebiedsvisie te maken voor het resterende gebied rond de Willem de Zwijgerlaan tussen de Kooilaan en de Marnixstraat/moskee en ga dan pas tot concrete uitvoering over. Voorkom onomkeerbare fouten.</p>	<p>Het bestemmingsplan ziet enkel toe op de realisatie van de vijf woonblokken en is daarmee aan te merken als een zogeheten 'postzegelbestemmingsplan'. De herinrichting van de openbare ruimte staat los van de bestemmingsplanprocedure, maar is wel in voorbereiding. Hierover wordt nog geparticipeerd met de omgeving.</p> <p>In het ontwerpbestemmingsplan wordt overigens wel aandacht besteed aan een groene inrichting van het plangebied. Hiertoe is ook een voorwaardelijke verplichting opgenomen in de planregels, die een groene inrichting van het maaiveld verplicht stelt (artikel 6.5.3).</p>	Geen

4	<p>In het ontwerpbestemmingsplan wordt gesteld dat de voorgestelde ontwikkeling een eenheid vormt met de te ontwikkelen blokken Prins6. Nog een reden om een groter plan voor Leiden Noord uit te werken is dat de 5 blokken een eenheid moeten vormen met de ontwikkeling Prins6. De gemeente sorteert met deze plannen voort op het in stand houden van de Willem de Zwijgerlaan en legt een beperking op toekomstige plannen van De Hoven West. Het verzoek is opnieuw om een masterplan/gebiedsvisie op te stellen.</p>	<p>De vijf woonblokken aan de Willem de Zwijgerlaan en de bebouwing van de Prins6 liggen allemaal in de Prinsessenbuurt en horen daardoor bij elkaar. Het is wenselijk dat de nieuwe woningen in stijl aansluiten bij de bestaande bebouwing en de Prinsessenbuurt aan de Willem de Zwijgerlaan representeren.</p> <p>Dit is haalbaar zonder een masterplan/gebiedsvisie voor dit gebied, te meer vanwege de gestelde stedenbouwkundige randvoorwaarden vanuit de gemeente alsmede de eisen van welstand. De plannen vormen geen belemmering voor planvorming rond de Willem de Zwijgerlaan of eventueel toekomstige andere plannen. Zie hiervoor ook de voorgaande beantwoording van de zienswijzen.</p>	Geen
5	<p>De omvang van de woningbouwopgave vraagt om een goed doordacht plan voor het grotere gebied in Leiden Noord.</p>	<p>De Omgevingsvisie Leiden 2040 en het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord geven invulling aan de woningbouwopgave die Leiden heeft. In de Omgevingsvisie worden potentiegebieden aangewezen waar verdichting plaats kan vinden en dit wordt verder uitgewerkt in het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord. De ontwikkeling van de vijf woonblokken aan de Willem de Zwijgerlaan komt voort uit deze documenten.</p>	Geen
6	<p>Het voorliggende bestemmingsplan leidt tot de instandhouding van de grootste vervuiler en tevens grootste sociale barrière in Leiden-Noord: de Willem de Zwijgerlaan. Er wordt voorgesteld om de Willem</p>	<p>Overkluizing van de Willem de Zwijgerlaan tussen de Marnixstraat en de Kooipleintunnel is op dit moment geen opgave binnen de gemeente Leiden. De</p>	Geen

	<p>de Zwijgerlaan op een dusdanig manier weg te werken dat er een betere leefbaarheid ontstaat en er een begaanbare groene verbinding met de noordzijde gemaakt kan worden. Bij voorkeur de Willem de Zwijgerlaan helemaal verdiept aanleggen (in een tunnel of overkluizing). Mocht dit niet mogelijk zijn dan is een deels verdiepte oplossing ook bespreekbaar. Mochten deze oplossingen op dit moment (financieel) niet haalbaar zijn dan wordt voorgesteld zo te bouwen/te ontwikkelen dat toekomstige mogelijkheden om de leefbaarheid te vergroten, het verkeerslawaaï te reduceren, de luchtkwaliteit te verbeteren etc. door middel van een tunnel/overkluizing niet onmogelijk worden gemaakt dan wel onbedoeld (en dus ondoordacht) worden beperkt. Het voorstel is een duidelijk masterplan en/of een gebiedsvisie waarin deze aspecten ook worden meegenomen.</p>	<p>ontwikkeling van de vijf woonblokken aan de Willem de Zwijgerlaan maakt een verdiepte ligging van de Willem de Zwijgerlaan en het verbeteren van de leefbaarheid in dit gebied niet onmogelijk. Zie hiervoor ook de beantwoording van voorgaande zienswijzen.</p>	
7	<p>De in dit plan opgenomen stelling dat het plangebied goed is ontsloten op het openbaar vervoer berusten op drijfzand. Met het voornemen Park de Zwijger te realiseren zijn naar alle waarschijnlijkheid de bestaande busverbindingen niet te handhaven tenzij er fors meer geld wordt geïnvesteerd in het openbaar vervoer. Dat de gemeente zich hier geen rekenschap van geeft leidt tot zorgen. Deze zorgen kunnen worden weggenomen door een integraal en beter uitgewerkt plan voor Leiden-Noord te maken waarin ook wordt ingegaan op een goede ontsluiting door middel van het openbaar vervoer.</p>	<p>De huidige situatie waarbij het plangebied goed is aangesloten op het openbaar vervoer blijft gehandhaafd. Dit komt ook naar voren in het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord uit 2021. Vooralsnog is er geen aanleiding om aan te nemen dat de bestaande busverbindingen met het beoogde plan Park de Zwijger niet meer te handhaven zijn. Met de uitwerking van de gebiedsvisie gaat de gemeente in overleg met de provincie Zuid-Holland, de opdrachtgever van het openbaar vervoer, over de gevolgen voor de R-netlijn naar Leiderdorp en de gemeentelijke plannen voor de ontsluitende lijnen. Daarbij</p>	Geen

		blijft het huidige uitgangspunt gehandhaafd: het plangebied is goed ontsloten met het openbaar vervoer en voldoet aan de afspraken met de provincie.	
8	Het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord is volstrekt onvoldoende uitgewerkt om als ontwikkelrichting te dienen en conclusies te kunnen trekken. Sterker nog, het bestemmingsplan vormt eerder een bedreiging voor de uitgangspunten van het Ontwikkelperspectief. Er is een tussenstap nodig in de vorm van een masterplan/gebiedsvisie zodat een afgewogen oordeel geveld kan worden.	Het is niet duidelijk wat er wordt bedoeld met deze reactie uit de ingediende zienswijze. Het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord is het kader voor de nieuwbouw aan de Willem de Zwijgerlaan. De nadere uitwerking heeft plaatsgevonden in het ontwerpbestemmingsplan. Hoe dit bestemmingsplan een bedreiging kan vormen voor de uitgangspunten in het Ontwikkelperspectief blijkt niet uit de zienswijze.	Geen
9	Er kan niet gesteld worden dat het bestemmingsplan in overeenstemming is met het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord omdat de concrete gevolgen van het bestemmingsplan niet in kaart zijn gebracht. Hiervoor zijn concrete tussenstappen nodig waarin de uitgangspunten van het Ontwikkelperspectief concreet worden uitgewerkt.	Het ontwerpbestemmingsplan is een nadere uitwerking van het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord. Concrete gevolgen van het plan worden uiteengezet in de toelichting en de bijlagen van het bestemmingsplan. Er zijn geen strijdigheden met de uitgangspunten van het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord.	Geen
10	Voor de onderzoeksresultaten van externe veiligheid is in de toelichting van het bestemmingsplan een plaatje opgenomen van het plangebied waarbij ook de Prins6 is meegenomen. Deze plannen zijn nog niet gepresenteerd en de participatie is nog niet opgestart. Zolang dit nog niet bekend is kan de wijziging van het bestemmingplan niet worden goedgekeurd.	Het onderzoek ten behoeve van de externe veiligheid is in eerste instantie breder beschouwd. Dit wordt ook aangegeven in de toelichting van het bestemmingsplan. Het maakt voor de uitkomsten niet uit of de plannen van de Prins6 al gepresenteerd zijn. De Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst zijn beide betrokken geweest bij deze resultaten voor de nieuwbouw aan de Willem de Zwijgerlaan en hebben positief geadviseerd. Dit staat een	Geen

		goedkeuring van het bestemmingsplan niet in de weg.	
11	<p>In het bestemmingsplan wordt gesteld dat “gelet op de doelgroep en de uitstekende ligging ten opzichte van het openbaar vervoer is het autogebruik van de bewoners naar verwachting beperkt. Toekomstige bewoners worden voorts voorafgaand aan bewoning geïnformeerd over het ontbreken van een eigen parkeerplek en komen beleidsmatig eveneens niet in aanmerking voor een parkeervergunning voor parkeren op gemeentelijke openbare parkeerplaatsen op straat.”</p> <p>De stellingname lijkt onjuist. Blijft er straks ook sprake van een goede ligging ten opzichte van openbaar vervoer (zie ook onderdeel) En toekomstige bewoners niet in aanmerking laten komen voor een parkeervergunning is in juridisch opzicht een (naar alle waarschijnlijkheid) niet te handhaven stelling.</p> <p>Is het de gemeente bekend dat een deel van de bewoners in Leiden Noord voor hun werk afhankelijk is van het gebruik van de auto?</p>	<p>Zie ook de beantwoording bij punt 7. Het verwachte autogebruik van de bewoners is onder andere afhankelijk van de aanwezigheid van de R-nethalte. Gemeente Leiden en provincie gaan in gesprek over de gevolgen van de plannen van Park de Zwijger voor de bereikbaarheid van de omgeving met het HOV.</p> <p>Dat toekomstige bewoners van nieuwbouw niet in aanmerking komen voor een parkeervergunning is het geldende beleid van de gemeente Leiden. (zie hiervoor de Beleidsregels parkeernormen Leiden 2020). Overigens geldt dat het niet kunnen krijgen van een parkeervergunning ook wordt geborgd op grond van de Parkeerverordening 2021 van Leiden. Er zullen altijd mensen zijn die afhankelijk zijn van een auto voor hun werk. Het is de keuze van de ontwikkelaar om eventueel maatregelen hiervoor te nemen bijvoorbeeld door op eigen terrein in (private) parkeerplekken te voorzien. Binnen deze ontwikkeling wordt voorzien in 14 parkeerplaatsen op eigen terrein.</p>	Geen
12	Het bestemmingsplan met de voorgestelde ontwikkelingen heeft een volstrekt onvoldoende participatie gekend.	Zie de eerdere beantwoording onder punt 2.	Geen
13	Het is de vraag of een vormvrije milieueffectrapportage afdoende is voor dit project. Hierbij spelen	1. Bij de (vormvrije) m.e.r.-beoordelingen van afzonderlijke projecten is aandacht voor de samenhang met	Geen

	<p>tenminste drie overwegingen een rol:</p> <p>1. De milieugevolgen worden nu separaat in kaart gebracht, terwijl er nog vele andere projecten in dit gebied op stapel staan. Dit kan niet.</p> <p>2. De Omgevingsdienst West-Holland hanteert als grondslag voor het vormvrije M.e.r.-besluit een verouderde richtlijn uit 2011. Dit kan niet.</p> <p>3. De gemeente Leiden is als bevoegd gezag verplicht een uitgebreide M.e.r. op te (laten) stellen voor alle bouwactiviteiten in Leiden-Noord. Dit is niet gebeurd.</p>	<p>projecten in de nabijheid, dit onderdeel dient in iedere beoordeling aan de orde te komen. Maar als ontwikkelingen nog onvoldoende concreet zijn kunnen de milieugevolgen niet gezamenlijk in kaart worden gebracht en er kan niet gedetailleerd op in worden gegaan.</p> <p>2. In artikel 1 van de Wet milieubeheer staat de m.e.r.-richtlijn omschreven en gedefinieerd: Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2012, L 26); Hiernaar wordt door de Omgevingsdienst in het Besluit verwezen. In 2014 en in 2017 is deze richtlijn inderdaad gewijzigd, het betreft echter geen nieuwe richtlijn. De verwijzing naar de richtlijn uit 2011 is dus juist maar kan inderdaad voor verwarring zorgen. Daarom zal in de nog te nemen (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsbesluiten de tekst worden verduidelijkt.</p> <p>3. In de bijlage van het Besluit m.e.r. staat vermeld onder welke omstandigheden er wel of geen m.e.r. (beoordelings) plicht bestaat. Daarbij wordt de Wet milieubeheer gevolgd en de geldende</p>	
--	---	--	--

		richtlijnen. Zie ook de voorgaande beantwoording.	
14	<p>Samenvattend:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eerst moet volwaardige participatie plaatsvinden. 2. Vervolgens kan in samenwerking met de betrokkenen (corporaties, bewoners, ondernemers, maatschappelijk middenveld) een masterplan/gebiedsvisie voor het hele gebied tussen de Kooilaan en de Marnixstraat worden gemaakt. Hierdoor voorkomen we dat we onomkeerbare deelbesluiten met grote (negatieve) gevolgen voor de totale ontwikkeling van Leiden-Noord rondom de Willem de Zwijgerlaan nemen. 3. Dit masterplan/deze gebiedsvisie wordt vervolgens aan de gemeenteraad aangeboden. 4. Door het bieden van een goed overzicht en zicht op de consequenties van bepaalde keuzes, wordt de gemeenteraad goed in positie gebracht om goed doordachte keuzes te maken inzake de (uiteindelijk) grootschalige stadsvernieuwing in Leiden-Noord. 5. Op basis van de keuzes van de gemeenteraad kan vervolgens een passend bestemmingsplan worden gemaakt. 	<p>Zoals uit de beantwoording van de voorgaande (onderdelen van de) zienswijzen volgt heeft participatie omtrent de voorgenomen ontwikkeling uitgebreid plaatsgevonden. Daarnaast is de voorgenomen ontwikkeling een nadere uitwerking van het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord en vormt de ontwikkeling geen belemmering voor een eventuele verdiepte aanleg van de Willem de Zwijgerlaan. Het opstellen van een nieuw ontwikkelperspectief en/of masterplan is derhalve niet noodzakelijk.</p>	Geen
E			
1	<p>De Omgevingsdienst West-Holland heeft als grondslag voor het vormvrije m.e.r besluit een verouderde richtlijn genomen uit 2011, die inmiddels is herzien in 2014 en 2017.</p>	Zie de beantwoording bij D13	Geen

2	<p>Van een vormvrije m.e.r kan alleen sprake zijn bij een besluit. Er is bij het Willem de Zwijgerlaan - Leiden-Noord project sprake van een plan, omdat de gemeente Leiden het bevoegd gezag is. Derhalve is volgens de wet Milieubeheer een uitgebreide mer-beoordeling verplicht. Bovendien is het nodig een cumulatie van de effecten van alle deelprojecten mee te nemen in de uitgevoerde mer-beoordeling.</p>	<p>Zie de beantwoording bij D13.</p> <p>In de bijlage van het Besluit m.e.r. staat vermeld onder welke omstandigheden er wel of geen m.e.r. (beoordelings) plicht bestaat. Het project Willem-de-Zwijgerlaan moet worden gezien als een stedelijk ontwikkelingsproject zoals bedoeld onder D 11.2 uit onderdeel D van de bijlage bij dit Besluit. Tevens staat in de bijlage vermeld wanneer het besluit m.e.r. van toepassing is bij een plan (kolom 3) en wanneer bij een besluit (kolom 4).</p> <p>Een bestemmingsplan neemt hierbij een bijzondere positie is. Een bestemmingsplan kan een plan, zoals bedoeld in kolom 3, zijn, maar ook een besluit, zoals bedoeld in kolom 4. Is er na de vaststelling van het bestemmingsplan geen sprake meer van een activiteit waarvoor (los van het bestemmingsplan) nog een m.e.r. (beoordelings)plicht geldt, is er sprake van een bestemmingsplan in kolom 4. Dit is van toepassing op het bestemmingsplan Willem de Zwijgerlaan blok 1 t/m 5. In het kader van het bestemmingsplan heeft daarom een m.e.r.-beoordeling plaatsgevonden.</p>	Geen
3	<p>Het is nodig een cumulatie van de effecten van alle deelprojecten mee te nemen in de uitgevoerde mer-beoordeling.</p>	<p>Zie ook de beantwoording onder D13.</p> <p>Voor deze ontwikkeling van de vijf blokken aan de Willem de Zwijgerlaan geldt dat deze wordt gezien als een zelfstandig project. Er is geen organisatorische of bouwkundige samenhang met al gerealiseerde</p>	Geen

		ontwikkelingen. Zie ook uitspraak van de Raad van State van 16 november 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:3312)	
4	De Omgevingsdienst West-Holland verwijst bij dit besluit ook naar een drietal uitgevoerde onderzoeken. Indiener van de zienswijze ziet graag de volledige rapportages van deze onderzoeken als bijlagen bij het besluit toegevoegd om te kunnen bepalen welke methodiek is gebruikt en wat alle bevindingen zijn.	<p>Het vormvrije m.e.r. beoordelingsbesluit is een voorbereidingsbesluit dat gelijktijdig met het ontwerp van het bestemmingsplan ter visie moet liggen (artikel 7.19 Wet milieubeheer).</p> <p>De genoemde onderzoeken zijn eveneens bijlagen van het bestemmingsplan. Deze onderzoeken zijn, evenals het m.e.r.- beoordelingsbesluit op dezelfde locatie, onder 'bijlagen bij de toelichting' op www.ruimtelijkeplannen.nl te vinden.</p>	Geen

4. Ambtelijke wijzigingen

Er zijn geen ambtelijke wijzigingen aangebracht in het bestemmingsplan.

5. Staat van wijzigingen

Naar aanleiding van de zienswijzen zijn er geen wijzigingen aangebracht in het bestemmingsplan.